

Sebastian Wojnowski

Konferencja naukowa *Wielcy kaznodzieje Krakowa*

(Kraków, 12 października 2006)

12 października 2006 o godzinie 9 w auli Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Krakowskiej przy ul. Podzamcze 8 w Krakowie rozpoczęła się konferencja naukowa *Wielcy kaznodzieje Krakowa* zorganizowana przez Polskie Towarzystwo Teologiczne i Papieską Akademię Teologiczną w Krakowie przy wsparciu finansowym Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Jej otwarciem dokonał kard. Stanisław Dziwisz. Metropolita krakowski, zwracając się do licznie zgromadzonych uczestników, przypomniał postać ks. Edwarda Stańka, któremu organizatorzy konferencji postanowili zadedykować pokonferencyjną publikację: „Ksiądz Profesor posiada wielką zdolność słuchania i rozumienia słów Bożych, wnika w nie z czcią pełną lęku, ale i z miłością pełną drżenia. Dał temu wyraz w licznych pozycjach książkowych i w kilkuset rozważaniach religijnych oraz homiliach i kazaniach drukowanych w różnych czasopismach. Dzięki temu stał się Ksiądz Profesor jednym z najbardziej znanych w Polsce kapłanów archidiecezji krakowskiej”. W tematykę konferencji naukowej wprowadził rektor Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie ks. prof. dr hab. Jan Maciej Dyduch.

Następnie prowadzenie konferencji naukowej powierzono biskupowi pomocniczemu archidiecezji krakowskiej Józefowi Guzdkowi, który udzielił głosu pierwszym czterem prelegentom: ks. drowi hab. Edwardowi Stańkowi, profesorowi Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (*Tajemnica przekazu słowa Bożego – głos ojców Kościoła*), prof. drowi hab. Romanowi Zawadzkiemu z Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (*„Dojść do mądrości Ojca” – Stanisław ze Skarbimierza jako kaznodzieja krakowski*), ks. drowi hab. Janowi Twardemu z Uniwersytetu Śląskiego (*„Włóż Twe słowa [Panie] w moje usta, abym mówił, coś mi kazał” – ks. Piotr Skarga TJ jako kaznodzieja królewski*) oraz ks. drowi hab. Andrzejowi Bruzdzińskiemu z Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (*„Abyśmy jednak po staremu Boga chwalili” – ks. Hieronim Powodowski*). Po nich do wygłoszenia referatów zostali zaproszeni: dr Wiesław Pawlak z Katolickiego Uniwersy-

tetu Lubelskiego Jana Pawła II (*Praedicator urbanus – Walerian Gutowski OFMConv.*), dr hab. Roman Mazurkiewicz z Akademii Pedagogicznej w Krakowie (*„Kokosz naukami zbawiennymi utuczona”*. *Jacek Mijakowski OP na ambonach Krakowa*), dr Michał Hanczakowski z Uniwersytetu Pałackiego w Ołomuńcu (*„Pustynie te nasze”*, czyli *o Krakowie i innych miejscach w kazaniach Fabiana Birkowskiego*) oraz ks. Józef Stramek CRL z sanktuarium maryjnego w Gietrzwałdzie (*„Kaznodzieja znacznej wziętości” – ks. Jacek Liberiusz CRL*).

Po przerwie, w czasie której wszyscy uczestnicy konferencji spotkali się na kawie w refektarzu seminarium, prowadzenie obrad przejął dziekan Wydziału Teologicznego Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie ks. dr hab. Jan Daniel Szczurek. W tej części obrad wystąpili: dr hab. Albert Gorzkowski z Uniwersytetu Jagiellońskiego (*„Niby rytraktem odmalowanym na duszy świątobliwość”*. *Wokół kazań Szymona Starowolskiego*), dr Anna Nowicka-Struska z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (*„Bądź mi świadkiem, Krakowie”*. *O krakowskich kazaniach pogrzebowych Andrzeja Kochanowskiego OCD i ich autorze*), ks. prof. dr hab. Jan Kracik z Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (*„Takiej pompy nie widziało niebo” – Cyprian Sapecki OP*), dr Bogdan Brzuszek OFM (*„W każdej okoliczności i materyi doskonale mówił”*. *Antoni Węgrzynowicz OFMRef. jako kaznodzieja Krakowa*), dr Anna Kulczycka z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II (*„Bóg, nieskończone dobro nasze” – Kasjan Korczyński OFMConv.*), dr Ryszard Wróbel OFMConv. z Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (*„By stanął pokój między nami i Bogiem”*. *Krakowskie kazania Fortunata Łosiewskiego OFMConv.*); Gerard Brumirski SchP (*Kaznodzieja burzliwej epoki porozbiorowej ks. Józef Wincenty Łańcucki*) oraz ks. dr Franciszek Ślusarczyk z Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (*„Misericordia – to serce oddane nędzy”*. *Ks. Zygmunt Golian i jego krakowskie kazania*).

Po obiedzie uczestnicy konferencji spotkali się ponownie, by wysłuchać kolejnych wykładów. Do ich wygłoszenia biskup pomocniczy archidiecezji krakowskiej Jan Zając zaprosił: ks. dra hab. Jana Żelaznego z Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (*„Miłosierdzia żąda od nas rozum, żąda serce” – św. Józef Sebastian Pelczar*), ks. dra hab. Jacka Urbana, profesora Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (*„Porywał w górę serca” – ks. prof. Władysław Chotkowski*), ks. dra hab. Józefa Mareckiego, profesora Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (*„Mowa jego płynęła ze szczerego serca” – Wacław Nowakowski OFMCap.*), ks. dra Marka Łabuza (*Pokora, która objawia się w słowach. O sztuce kaznodziejskiej biskupa Edwarda Komara*).

Ostatnią część konferencji naukowej poprowadził gospodarz miejsca, rektor Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Krakowskiej

ks. dr Józef Morawa. O wygłoszenie referatów poprosił: dra hab. Gerarda Siwka CSsR z Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (*„Ludu, nie grzesz!”*. *O służbie Bożym Bernardzie Łubieńskim CSsR i żarliwości jego posługi słowa w Krakowie*), ks. dra Pawła Ptasznika z Sekcji Polskiej Sekretariatu Stanu Stolicy Apostolskiej (*Eucharystia, kapłaństwo i małżeństwo, a sakramentalny charakter Kościoła w homiletycznym ujęciu biskupa Jana Pietraszki*), bpa dra Józefa Guzdkę (*Prorok pogodnego poranka i dnia skapanego w promieniach słońca. Ks. prof. Józef Tischner jako kaznodzieja Krakowa*), dra hab. Alberta Gorzkowskiego z Uniwersytetu Jagiellońskiego (*„Wszystko, co wiemy, jest tym, co kiedyś poznamy”*. *Glosa o kaznodziejstwie ks. Józefa Tischnera*) oraz bpa dra Jana Szkodonia (*„Dzielił się tym, czym sam żył”*. *Kardynał Karol Wojtyła jako kaznodzieja Krakowa*).

Z ostatnim wykładem *„W obliczu prawdziwej mądrości”*. *Kaznodziejskie dzieło ks. prof. Edwarda Stańka* wystąpił przewodniczący komitetu organizacyjnego, prorektor Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie i prezes Polskiego Towarzystwa Teologicznego ks. prof. dr hab. Kazimierz Panuś, po którym ks. Edwardowi Stańkowi wręczono dedykowaną mu książkę *Wielcy kaznodzieje Krakowa. Studia in honorem prof. Eduardi Staniek*.

Przedstawione referaty umożliwiły zebranym zapoznanie się z kaznodziejską spuścizną wielkich mówców, którzy od czasów najdawniejszych pojawiali się na ambonach Krakowa. Szczególnie interesująca była także możliwość przyjrzenia się, w jaki sposób oddziaływali oni na swoich słuchaczy. Świadcetwa tego oddziaływania zostały przytoczone w wielu wystąpieniach. Nie tylko ks. Piotr Skarga SJ czy św. bp Józef Sebastian Pelczar kształtowali sumienia wiernych Krakowa. Równie wielki wpływ na słuchaczy i czytelników ich kazań mieli kard. Karol Wojtyła, ks. Józef Tischner czy ks. Edward Staniek, którego rekolekcje gromadzą tysiące słuchaczy w świątyniach, a opublikowane kazania rozchodzą się w tysiącach egzemplarzy.

Dzięki starannemu przygotowaniu konferencja przebiegła bardzo sprawnie, mimo że w ciągu jednego dnia wystąpiło aż 25 prelegentów: wszystkie piętnastominutowe referaty rozpoczynały się w wyznaczonym czasie, a uczestnicy mogli śledzić przebieg konferencji dzięki przygotowanej przez organizatorów prezentacji multimedialnej.

Owocem konferencji naukowej jest wspomniana już publikacja *Wielcy kaznodzieje Krakowa...* Przybliżenie wielkich kaznodziejów nie może się ograniczyć jedynie do podania ich biografii. Winno również przedstawić ściśle z nimi powiązane walory treści i języka ich przepowiadania. Dlatego też w tym opracowaniu pełniejsze spotkanie z kaznodziejami umożliwiła załączony do każdej sylwetki, reprezentatywny dla niej tekst kaznodziejski. Są to niejednokrotnie prawdziwe perły kaznodziejskiej literatury, jak

choćby niepublikowany dotąd przekład dwudziestego trzeciego kazania sapienjalnego *O władcach albo o pasowaniu na rycerza* Stanisława ze Skarbimierza, słynna *Kokosz wprzód PP. Krakowianom w kazaniu za kołędę dana* Jacka Mijakowskiego OP, *Na dzień ś. Iacynta kazanie pierwsze* Fabiana Birkowskiego OP, *O pożytkach modlitwy świętej* Szymona Starowolskiego, *Prezerwatywa moralna od morowego powietrza* Waleriana Gutowskiego OFMConv., *Nidus Aquilae* Antoniego Węgrzynowicza OFMRef. czy *Korona filadelficznym affektem dwóch zakonow kaznodziejskiego i serafickiego spojonych* Cypriana Sapeckiego OP.

Czytelnik może się zapoznać z tekstami z czasów najnowszych, m.in. z *Kazaniem podczas religijnych obrzędów przy złożeniu w grobie królów polskich zwłok Józefa Księcia Poniatowskiego* ks. Józefa Wincentego Łańcuckiego, dwoma kazaniem dziesiętnastowiecznymi na temat miłosierdzia *O wielkim miłosierdziu Boga nad nędznym człowiekiem* ks. Zygmunta Gollana oraz z nauką *Jak pełnić miłosierdzie?* ks. Józefa Sebastiana Pelczara, z *Kazaniem o świętym szkaplerzu* kapucyna Wacława Nowakowskiego oraz z kazaniem o. Bernarda Łubieńskiego *Przyszłość jest w rękach Bożych* wygłoszonym w katedrze na Wawelu w Nowy Rok 1906. Ks. Józef Tischner przeprowadza *Rekolekcje z Antonim Kępińskim*, a ks. Edward Staniek wywiad ze św. Rafałem Kalinowskim. Do budowania na prawdzie zachęca w swej homilii bp Jan Pietraszko, a kard. Karol Wojtyła dzieli się radością ze Zmartwychwstania Pańskiego w kazaniu wygłoszonym w Krakowie w ostatnią Wielkanoc przed swoim wyborem na Stolicę Piotrową.

Lektura każdego z tych kazań mówi wiele o samym kaznodziei i o środowisku, z jakiego się wywodzi, wskazuje program przekazu słowa Bożego świadczący o jego kulturze teologicznej, przybliża też adresatów kazań, ich mentalność, potrzeby religijne i intelektualne.

Publikację można zamówić w Wydawnictwie UNUM, tel. (12) 422 56 90, e-mail: unum@ptt.net.pl.

Kraków

SEBASTIAN WOJNOWSKI